

Burcu Kösem
EKONOMİ - FİNANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ

15 Aralık / 2023

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

AB'nin yapay zeka düzenlemesi start- up 'ların sonu olur mu?

- ❑ Chat-GPT ile başlayan ve bir süredir devam eden tartışmaya son noktayı, geçtiğimiz hafta sonu AB koydu diyebiliriz. Böylelikle ilk kez bu alanda kapsamlı bir çerçeve düzenlenmesinin yolu da açılmış oldu.
- ❑ Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, Avrupa Parlamentosu ve üye ülkeler, dünyadaki ilk “Yapay Zeka Yasası” konusunda anlaşmaya vardı.
- ❑ Avrupa Parlamentosu ve üye ülkelerin onayının ardından Yapay Zeka Yasası'nın, 2026 yılından itibaren bütün AB genelinde yürürlüğe girmesi bekleniyor.
- ❑ Dünyada bir ilk olan yeni yasal düzenleme, yapay zeka uygulamalarına karşı "temel hak ve özgürlükleri, demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü ve çevreyi" korumayı hedefliyor.
- ❑ Yasa, yüz tanıma için güvenlik kamerası ve internet görüntülerini de içeren veritabanlarının oluşturulması gibi geniş kapsamlı yapay zeka uygulamalarını yasaklıyor.
- ❑ Bir benzeri Çin tarafından da uygulandığı belirtilen ve insanları davranışlarından dolayı ödüllendiren ya da cezalandıran takip sistemleri de yasak olacak.
- ❑ Yeni yasa ile yapay zeka uygulamasına risk temelli bir yaklaşım izlenecek. Bu uygulamanın yaratacağı riskler, “en yüksek” ve “en düşük”, “kabul edilemez” ve “spesifik şeffaflık riski” olarak sınıflandırılıyor.
- ❑ Diğer taraftan FT’da konuyla ilgili bir makalede Aleph Alpha da dahil olmak üzere bazı Avrupalı start-up'ların artık rekabet açısından dezavantajlı durumda olabileceklerini ve daha fazla harcama yapmak zorunda kalacakları ifade ediliyor.
- ❑ Londra merkezli risk sermayesi şirketi Air Street Capital'in yatırımcısı Nathan Benaich'e, bu eylemin sonucunda AB merkezli yapay zeka şirketlerine yatırım yapma ihtimalinin az mı yoksa çok mu olacağı sorulduğunda ise «Muhtemelen daha az.» cevabının yanı sıra halihazırda Air Street, yapay zeka odaklı fonlarının yüzde 86'sını ABD, İngiltere ve Kanada'ya yatırıldığı ve sadece yüzde 10'dan daha azının AB merkezli start-up'lara gittiği ifade ediliyor.

Yapay zekada risk kategorileri nasıl belirlendi?

- ❑ **Kabul edilemez risk:** İnsanların temel haklarına yönelik açık bir tehdit olarak değerlendirilen yapay zeka sistemleri yasaklanacak.
- ❑ **Yüksek risk:** Su, enerji, yargı, güvenlik, sağlık ve biyometri gibi yaşamsal öneme sahip alanları yönetmek için kullanılan yapay zeka sistemleri bu kapsamda yer alıyor.
- ❑ **Spesifik şeffaflık riski:** Kullanıcıların, sohbet robotları gibi yapay zeka sistemlerini kullanırken bir makineyle etkileşimde bulduklarının farkında olmaları sağlanacak.
- ❑ **Düşük risk:** İnsan hakları ve güvenliği açısından daha düşük düzeyde riske sahip olan yapay zeka destekli öneri sistemleri veya spam filtreleri gibi uygulamalar, daha esnek kurallara sahip olacak.
- ❑ Yapay Zeka Yasası konusunda AB'nin en büyük üç ülkesi olan Almanya, Fransa ve İtalya'nın çekinceleri vardı. Bu ülkeler, katı kuralların sadece ABD'li teknoloji şirketlerini değil, Avrupalı kuruluşları da etkileyeceğini savunuyordu.
- ❑ Uzun süren müzakereler sonucu, bu ülkeler ikna edildi.
- ❑ Avrupa Komisyonu'nun başkanı Ursula von der Leyen, yasa koyucuları AI (yapay zeka) kurallarına ilişkin siyasi anlaşmadan ötürü tebrik ederek; "Bu tarihi bir an. Yapay Zeka Yasası, Avrupa değerlerini yeni bir döneme aktarıyor."
- ❑ "Yasa tamamen uygulanabilir hale gelinceye kadar, işletmeleri ve geliştiricileri yeni kurallara adapte olmak konusunda destekleyeceğiz. Yaklaşık 100 şirket, Kanun'un temel yükümlülüklerini yasal son tarihten önce gönüllü olarak yerine getirmeyi taahhüt edecekleri Yapay Zeka Paktımıza katılma konusundaki ilgilerini zaten ifade etti." ifadelerini kullandı.

Zara'nın kendi reklamı ve Puma haftanın boykotuna damga vurdu!

- ❑ İspanyol giyim markası Zara, Filistin yanlısı aktivistlerin moda perakendecisini boykot etme çağrılarına neden olan, uzuvları kesik mankenlerin ve kefeni andıran beyaz örtüyle sarılmış heykellerin yer aldığı reklamlarını web sitesinden ve uygulamasından kaldırdı, ardından özür diledi.
- ❑ Zara'nın sahibi olan çatı kuruluş Inditex, reklamların "normal içerik yenileme prosedürü" olduğu açıklamasında bulundu. Inditex daha sonra Instagram hesabından bir özür mesajı yayınladı.
- ❑ Şirketin açıklamasında "atölye koleksiyonunun temmuz ayında tasarlandığını ve fotoğrafların eylül ayında çekildiğini" belirtildi.
- ❑ Instagram'da yapılan yorumlarda ise koleksiyonun "ne zaman tasarlandığının herhangi bir öneminin olmadığı, ne zaman paylaşıldığının yeterli olduğu" dile getirildi.
- ❑ Firma, 7 Aralık'ta koleksiyonun lansmanında geçmiş yüzyıllardaki erkek tarzından esinlendiği savunmasında bulundu.
- ❑ Bu arada boykot kampanyalarından etkilenen markaların sonuncusu Almanya menşeli spor malzemeleri üreticisi Puma oldu.
- ❑ Financial Times'ın haberine göre, spor giyim şirketi salı günü yaptığı açıklamada, İsrail milli futbol takımının sponsorluğunu gelecek yıl sona erdireceğini duyurdu.
- ❑ Ancak şirket bunun 7 Ekim tarihinden çok önce, 2022 yılında alınmış bir karar olduğunu dile getirdi.
- ❑ Öte yandan McDonald's ve Starbucks gibi Batılı markalara yönelik Gazze'deki savaşla bağlantılı boykot kampanyaları, Mısır, Ürdün, Kuveyt ve Fas başta olmak üzere birçok ülkede devam ederken, ülkemizde özellikle büyük şehir AVM'lerinde halen bu markalara ait dükkanlarda yoğun kalabalık olduğuna da rastlanmaktadır.

Fed, artık reaktif bir merkez bankası

- ❑ Bu hafta küresel ekonominin gündemini merkez bankaları belirledi. Rezerv para doların sahibi ABD merkez bankası Fed ise başkanı Powell'ın konuşmasıyla bu defa proaktif değil, kesinlikle reaktif olduğunu göstermiş oldu.
- ❑ Daha önce bizim merkez bankamız TCMB için bu yaz aylarında istenilen ölçüde agresif faiz artışı yapmadığı için yapılan reaktif yorumu, son önden yüklemeli faiz adımlarının ardından proaktife evrilmişti.
- ❑ Şu son bir buçuk aydır ise Fed için aynı kritik yani belirleyici olmak yerine piyasadan gelen tepkilere göre yön tayin eden bir banka olduğu söylenebilir.
- ❑ Neden mi? Bir süredir piyasanın Fed'e rağmen önden yüklemeli bir kutlama yaptığı ve bunun ileride enflasyonda görülecek olası yukarı yönlü sapmaları oluşturması endişesiyle Powell tarafından yapılacak şahin bir konuşmayla engelleneceği görüşü hakimdi.
- ❑ Oysa Çarşamba Türkiye saatiyle akşam saatlerinde Powell'ın yapmış olduğu konuşma bir iki klişe söz dışında sadece sorulan bir soru üzerine 2024'te faiz indirimlerinin tartışıldığını söylemesine odaklandı ve güvercin olarak nitelendi.
- ❑ Bu durum da Powell'ın açıklamaları sonrası JP Morgan, Goldman Sachs, Barclays gibi kurumların faiz indirimlerini öne çekerek fiyatlamalarına neden oldu.
- ❑ Fed'in art arda üçüncü kez faiz oranlarını yüzde 5,25-yüzde 5,5 aralığında tutması ve 2024 ve sonrasında en az üç çeyrek puanlık indirim için zaman çizelgesi belirlemesiyle toparlanan Wall Street'ten iyimserlik yayıldı.
- ❑ Küresel düzeyde risk iştahı artış kaydetti, altın yükseldi, ABD getiri eğrisi yeniden terse döndü.
- ❑ Önümüzdeki dönemlerde ise enflasyonun henüz yüzde 2 hedefine ulaşmadan bu kadar büyük bir kutlama yapılmasının bedelinin ne olacağı konusunda şimdiden tartışmalar da başlamış oldu.

Avrupa ve İngiltere merkez bankaları da durdu...

- ❑ Avrupa Merkez Bankası (ECB) beklendiği gibi faiz oranlarını değiştirmede ve kalan son tahvil alım programını erken sona erdirmeye sinyali verdi.
- ❑ Faiz indirimi bahislerini engellemek isteyen ECB, politika gevşemesinin ufukta görüldüğünü ima bile etmedi ve bunun yerine önümüzdeki dönemde sabit faiz oranları için rehberliğini sürdürdü.
- ❑ ECB'den yapılan açıklamada, "ECB'nin temel faiz oranları, yeterince uzun bir süre boyunca korunduğunda enflasyon hedefine önemli bir katkı sağlayacak seviyelerdedir" denildi.
- ❑ Son tahvil alım programı olan 1,7 trilyon euroluk PEPP'in fişini çeken ECB, 2024 ortasından itibaren yeniden yatırımları azaltmaya başlayacağını söyledi. Ana para ödemelerinin yeniden yatırıma yönlendirilmesinin 2024 sonundan sonra sürmeyeceğini vurguladı.
- ❑ İngiltere Merkez Bankası (BoE), politika faizini piyasa beklentileri doğrultusunda son 15 yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 5,25'te sabit tuttu.
- ❑ Kurul, enflasyonu dizginlemek için faiz oranlarının "uzun süre yeterince kısıtlayıcı" olması gerektiği yönündeki değerlendirmesini sürdürdü. Öte yandan, karar metninde, "daha kalıcı enflasyonist baskılara dair kanıtlar olması durumunda" yeniden faiz artırımının gerçekleşebileceği yinelenildi.
- ❑ Piyasalar, Perşembe günü ilk kez BoE'nin 2024'te faizde yüzde 1,25 puanlık indirmeye gideceğini fiyatlarırken, merkez bankasının gevşetme politikasına Mayıs ayında başlayacağını öngörüyor.
- ❑ BoE, ülke ekonomisinin Ekim ayında daralmasının ardından 2023'ün dördüncü çeyreğinde GSYİH'nin sabit kalmasını beklediğini açıklamıştı.
- ❑ Diğer taraftan İsviçre Merkez Bankası (SNB) üst üste ikinci toplantısında da politika faizini yüzde 1,75 seviyesinde sabit bırakırken;
- ❑ Dikkatler 19 Aralık'ta faiz kararını verecek olan Japonya Merkez Bankası'na çevrildi. Bunun da en belirgin nedeni Japonya'nın bir süredir yürüttüğü ultra gevşek para politikasından 2024 yılında dönüş yapıp yapmayacağı yönünde ki bu da yen üzerindeki bahisleri carry trade noktasına taşımakta.

CDS puanı düşüyor, TL varlıklar ve rezervler güçleniyor...

- ❑ Türkiye'nin 5 yıllık kredi risk primi (CDS) , Şubat 2021 tarihinden bu yana ilk kez 300 baz puanın altına indi.
- ❑ CDS'lerdeki düşüş yabancı TL varlıklara ilgisini güçlendiriyor. Yabancı yatırımcının haftalık toplam net portföy girişi, 1 milyar 453,8 milyon dolar ile 21 Temmuz 2017'den bu yana en güçlü portföy girişi olarak kayıtlara geçti. Yabancı, hisse senedi piyasasından net 562.36 milyon dolar, devlet iç borçlanma senetlerinde ise net 891.43 milyon dolarlık alım yaptı.
- ❑ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) toplam rezervleri, 8 Aralık haftasında bir önceki haftaya göre 1 milyar 225 milyon dolar artışla 141 milyar 374 milyon dolara çıkararak tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı.
- ❑ Söz konusu dönemde altın rezervleri 52 milyon dolar azalarak 46 milyar 916 milyondan 46 milyar 864 milyona indi.
- ❑ Net uluslararası döviz rezervleri ise 38.15 milyar dolara çıktı. Geçtiğimiz hafta 34.77 milyar dolar seviyesindeydi.
- ❑ TCMB başkanı Erkan'ın ekonomideki paydaşlarla iletişimi devam etti. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), TCMB başkanı Erkan'ı ağırladı. Dış Ticaret Kompleksi'nde Erkan'ın katılımıyla yapılan TİM Sektörler Konseyi toplantısında karşılıklı değerlendirmelerde bulunulurken, ihracatçılar açısından önemli görülen konular geniş bir kapsamda konuşuldu.
- ❑ Kasım Ayı Para Politikası Kurulu kararına atıfta bulunarak dezenflasyonun tesisi için gerekli parasal sıkılık düzeyine önemli ölçüde yaklaşıldığını ifade eden TCMB Başkanı Erkan, "Türk lirasına geçiş zamanı gelmiştir. Bunun en doğrudan yansımalarını mevduat gelişmelerinde görüyoruz" dedi. TCMB Başkanı Erkan, kredi gelişmelerine de değinerek "Mayıs ayı sonunda durma noktasına gelen kredi akışı karşısında hızla harekete geçerek piyasa mekanizmasının yeniden tesisini sağladık. Bireysel kredilerde israf ve enflasyona yol açan aşırılık giderilirken, ticari krediler süreklilik göstererek üretim kapasitesine katkıda bulunmaktadır" diye konuştu.

Borsada neler oluyor?

- ❑ Son iki yıldır reel getiri arayışında rakipsiz ya da alternatifsiz olan hisse senedi piyasası, seçimlerden sonra yüzde 8,5 olan politika faizini yüzde 40'a çıkarması ve makro/mikro ihtiyati tedbirlerde sadeleşme adımlarıyla miktarsal sıkılaşmaya gidilmesi bir noktadan sonra alternatifsiz olma lüksünün ortadan kalkmasını beraberinde getirdi.
- ❑ Öncesinde halka arzların da cazip etkisiyle özellikle orta ve küçük ölçekli hisseler bazında ortaya çıkan aşırı fiyat hareketleri bir anda düzeltmeye girerek, eski cazibeyi ortadan kaldırmış oldu.
- ❑ Bir dönem borsa üzerinde firma yöneticisinin bir gazeteye yaptığı açıklamayla etkisi olabilecek kadar yükselmiş hisselerden biri olan Erdemoğlu Holding'in SASA'sındaki düşüş ise aslında eski modelin yerinde yeller estiğinin net ifadesiydi.
- ❑ Bu durumu aslında bir normalleşme olarak açıklamalıyız. Nedeni ise hisse gibi risk ağırlığı yüksek bir yatırım aracında gerçek fiyat hareketleri, teknik ve temel analiz verilerine göre ortaya çıkar ve döngüler hiçbir zaman sonsuz değildir de ondan....
- ❑ Diğer taraftan borsa ve bono-tahvil piyasasına geçtiğimiz hafta 1,5 milyar dolar düzeyinde sıcak paranın girmesi söz konusu. Bu durum önümüzdeki dönemlerde yerli bireysel yatırımcılarda bir miktar çıkışa karşılık yabancı portföy yatırımlarının giriş yaparak, borsayı bir dengeye oturtacağı anlamına geliyor.
- ❑ Ancak bundan böyle temel analiz ve finansal okur yazarlık da daha önemli bir hale gelecektir.
- ❑ Haftanın son işlem günü piyasaların kapanmasının ardından uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in Türkiye kredi notu kararı açıklanacak. S&P ve Fitch'e göre Türkiye'yi bir basamak daha kötü seviyede değerlendiren Moody's'in görünümde değişiklik yapmasına kesin gözüyle bakılırken kredi notu artışı gelmesi de piyasayı şaşırtmayacak.

Merkezin güncesinde bu defa KKM/mevduat getirisi anlatıldı

- ❑ Halil İbrahim Aydın ve Halil İbrahim Korkmaz imzalı "Kur korumalı ve geleneksel mevduatlara yatırımcı perspektifinden bir bakış" başlıklı yazıda Türk Lirası mevduatı teşvik edici yönde atılan adımların TL mevduatın kur korumalı mevduata (KKM) karşı görelî getirisiyle yakından ilişkili olduğu belirtildi. Yazıya göre KKM yatırımcılara geleneksel TL mevduatın yanında Türk lirasında gerçekleşen değeri kayıplarını telafi eden bir opsiyon sağlıyor.
- ❑ Halil İbrahim Aydın ve Tuba Pelin Sümer imzalı "Türk lirası mevduatı teşvik etmeye yönelik düzenlemelerin etkisi" başlıklı diğeri blog yazısında ise 20 Ağustos tarihinde açıklanan düzenlemelerin mevduat faizlerine etkisi incelendi.

<https://tcmbblog.org/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/kur+korumali+ve+geleneksel+mevduatlara+yatirimci+perspektifinden+bir+bakis>

<https://tcmbblog.org/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/turk+lirasi+mevduati+teşvik+etmeyeyonelik+duzenlemelerin+faizlere+etkisi>

Haftadan kalanlar

- ❑ Hakem Halil Umut Meler'e Ankaragücü-Rizespor karşılaşmasının ardından yumruklu saldırıda bulunan Ankaragücü Başkanı Faruk Koca ve beraberindeki iki kişi tutuklandı. Lig, tatil edildi.
- ❑ Yabancılara vatandaşlık için arsa alımları kısıtlandı.
- ❑ Akkuyu Nükleer AŞ, Nükleer Düzenleme Kurumu'ndan santralin ilk reaktörünün işletmeye alınmasına yönelik gerekli izni aldığını duyurdu.
- ❑ Miktarsal sıkılaşma ve seçici kredi politikası, verilere yansımaya başladı. Haziran-ekim arası dönemde en yüksek artışlar yüzde 33 ile ihracat, yüzde 22 ile de yatırım kredilerinde yaşandı.
- ❑ Türk Yatırım Fonu anlaşması onaylandı. Fon'un sermayesi 5 devlet tarafından karşılanacak ve toplam 500 milyon dolar olacak.
- ❑ Meclis'te fenalaştıktan sonra yoğun bakıma alınan Saadet Partili Milletvekili Hasan Bitmez hayatını kaybetti.
- ❑ Bakan Kacı, Uluslararası Uzay İstasyonu'nda görev yapacak ilk Türk Uzay Yolcusu Alper Gezeravcı'nın 9 Ocak 2024'te uzaya gideceğini duyurdu.
- ❑ Dünya Bankası, borçlanma maliyetlerinin artmasıyla yoksul ülkelerin borç krizi riskiyle karşı karşıya olduğunu belirtti.
- ❑ Arjantin'de Kasım ayında yıllık enflasyon yüzde 160 seviyesinin üzerinde gerçekleşti. Aynı dönemde aylık olarak enflasyon yüzde 12,80'e yükseldi.
- ❑ Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) 28. Taraflar Konferansı (COP28) ülkelere "fosil yakıtlardan uzaklaşma" çağrısının yapıldığı final metninin kabul edilmesiyle sona erdi.
- ❑ Fitch, makro ihtiyati düzenlemelerin sadeleştirilmesine yönelik adımların bu yılın üçüncü çeyreğinde Türk bankalarının marjlarını desteklediğini bildirdi.
- ❑ Borsa, haftanın son günü yeniden 8000 puana yaklaştı.
- ❑ Almanya Merkez Bankası (Bundesbank), ülke ekonomisinin zayıf dış talep ve sanayi üretiminin yavaşlaması nedeniyle bu yıl yüzde 0,1 küçülmesinin beklediğini bildirdi.

Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi, Kasım 2023

- ❑ Tarım-ÜFE'de (2015=100), 2023 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %0,95 azalış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %43,56 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %50,47 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %77,98 artış gerçekleşti.
- ❑ Sektörlerde bir önceki aya göre, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %0,72 azalış, ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %1,18 azalış ve balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde %10,00 azalış gerçekleşti. Ana gruplarda bir önceki aya göre tek yıllık bitkisel ürünlerde %0,49 azalış, çok yıllık bitkisel ürünlerde %6,79 azalış ve canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde %2,92 artış gerçekleşti.

Konut Satış İstatistikleri, Kasım 2023

- ❑ Türkiye genelinde konut satışları Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %20,6 azalarak 93 bin 514 oldu. Konut satışlarında İstanbul 15 bin 187 konut satışı ve %16,2 ile en yüksek paya sahip oldu. Satış sayılarına göre İstanbul'u 8 bin 250 konut satışı ve %8,8 pay ile Ankara, 5 bin 105 konut satışı ve %5,5 pay ile İzmir izledi. Konut satış sayısının en az olduğu iller sırasıyla 52 konut ile Hakkari, 57 konut ile Ardahan ve 73 konut ile Gümüşhane oldu.
- ❑ Konut satışları Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,9 azalışla 1 milyon 87 bin 349 olarak gerçekleşti.

Konut satış sayısı, Kasım 2023

	Kasım			Ocak - Kasım		
	2023	2022	Değişim (%)	2023	2022	Değişim (%)
Satış şekline göre toplam satış	93 514	117 806	-20,6	1 087 349	1 277 659	-14,9
İpotekli satış	5 245	16 655	-68,5	171 706	258 524	-33,6
Diğer satış	88 269	101 151	-12,7	915 643	1 019 135	-10,2
Satış durumuna göre toplam satış	93 514	117 806	-20,6	1 087 349	1 277 659	-14,9
İlk el satış	30 472	37 380	-18,5	328 299	382 190	-14,1
İkinci el satış	63 042	80 426	-21,6	759 050	895 469	-15,2

İşgücü İstatistikleri, Ekim 2023

- Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2023 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 163 bin kişi azalarak 2 milyon 961 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,5 puan azalarak %8,5 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %7,0 iken kadınlarda %11,3 olarak tahmin edildi.

Mevsim etkisinden arındırılmış temel işgücü göstergeleri, 15+ yaş, Ekim 2023

	Ekim 2023			Bir önceki ay			Bir önceki aya göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)									
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	65 589	32 463	33 126	65 542	32 440	33 102	47	23	24
İşgücü	34 796	22 979	11 816	34 713	22 956	11 757	83	23	59
İstihdam	31 835	21 359	10 476	31 589	21 257	10 332	246	102	144
İşsiz	2 961	1 620	1 341	3 124	1 699	1 425	- 163	-79	-84
İşgücüne dahil olmayanlar	30 793	9 483	21 310	30 830	9 484	21 346	-37	-1	-36
(%)									
İşgücüne katılma oranı	53,1	70,8	35,7	53,0	70,8	35,5	0,1	0,0	0,2
İstihdam oranı	48,5	65,8	31,6	48,2	65,5	31,2	0,3	0,3	0,4
İşsizlik oranı	8,5	7,0	11,3	9,0	7,4	12,1	-0,5	-0,4	-0,8
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	16,3	13,8	21,0	16,7	14,1	21,6	-0,4	-0,3	-0,6